

ZAŁĄCZNIK NR 2 do Informacji o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r.

Wybrane przykłady zadań realizowanych na podstawie art. 10b i art. 9 ust. 1b pkt 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska

Przykłady zadań realizowanych na podstawie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska

Nielegalny demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji (*woj. podlaskie*)

W kwietniu 2024 r. inspektorzy Wydziału Zwalczania Przystępności Środowiskowej WIOŚ w Białymstoku w asyście funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku przeprowadzili czynności na terenie dwóch miejscowości (z inicjatywy WZPS na podstawie ustaleń własnych). W wyniku podjętych działań stwierdzono, iż w obiektach po hodowli drobiu (kurnikach) działalność prowadzi firma zajmująca się handlem używanymi częściami samochodowymi. Wewnątrz ujawniono magazyn części samochodowych pochodzących z demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Z przeprowadzonych czynności wynikało, że w magazynie znajdowało się około 40 tysięcy używanych części samochodowych, których wartość na podstawie wartości z aukcji internetowych oszacowano na kwotę od 2 000 000 do 8 000 000 złotych. W toku czynności stwierdzono magazynowanie 68 pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz stanowiska służące do rozbiórki pojazdów. Podczas oględzin ujawniono 3 pojazdy osobowe w trakcie demontażu. W pomieszczeniu biurowym znajdowała się skrzynka, w której przechowywano kluczyki do pojazdów usytuowanych na terenie drugiej z miejscowości. W części magazynowej ujawniono niefabryczną instalację termicznego przekształcania olejów przepracowanych oraz plamy oleju w obrębie instalacji. Stwierdzono wykonanie odprowadzenia dla cieczy na zewnątrz budynku. Wykonany kanał nosił ślady substancji ropopochodnych. Odprowadzenie wykonano do gruntu, z pomieszczenia gdzie prowadzono demontaż pojazdów.

W drugiej z objętych działaniami lokalizacji ujawniono magazynowanie 101 pojazdów wycofanych z eksploatacji (stan techniczny pojazdów wskazywał, iż nie są one eksploatowane). Żaden ze sprawdzonych pojazdów nie posiadał polisy ubezpieczenia OC. W związku z uzasadnionym podejrzeniem popełnienia przestępstwa określonego w treści art. 183 § 1 Kodeksu karnego, skierowano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Białymstoku. W październiku 2024 r. Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (PWIOŚ) zakończył kontrolę wszczętą na podstawie opisanych powyżej czynności z art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, która wykazała, iż kontrolowany odpowiada za prowadzony na szeroką skalę proceder demontażu pojazdów bez posiadanego zezwolenia. Ujawniono co najmniej 169 sztuk pojazdów przygotowanych do demontażu na części oraz 40 000 części samochodowych pochodzących ze zdemontowanych pojazdów, których szacunkowa wartość może wynosić 8 mln zł. PWIOŚ stwierdził, iż przedmiotowa działalność, polegająca na demontażu pojazdów, spalaniu odpadów w postaci płynów i olejów silnikowych stanowiących odpady niebezpieczne w prowizorycznej instalacji grzewczej oraz odprowadzaniu odpadów niebezpiecznych do gleby i wody doprowadziła do powstania zanieczyszczenia środowiska substancjami zagrażającymi życiu i zdrowiu ludzi.

Zdjęcie 1. Miejsce nielegalnego demontażu pojazdów. Fotografię wykonano przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego

Zdjęcie 2. Magazynowane w jednym z pomieszczeń (kurników) części samochodowe wymontowane z pojazdów wycofanych z eksploatacji

Usiłowanie porzucenia odpadów w lesie (woj. kujawsko-pomorskie)

Czynności podjęto w związku z ujawnieniem przez inspektorów WIOŚ porzucenia odpadów na terenie działki leśnej. Inspektorzy podczas przejazdu służbowego zauważyli w głębi lasu samochód dostawczy, z części ładunkowej którego wyrzucano odpady. Zachowanie sprawcy ujawniono na gorącym uczynku popełnienia czynu. Podjęto interwencję. Dokonano oględzin terenu przyległego oraz przestrzeni ładunkowej pojazdu. Bezpośrednio na powierzchni ziemi (obok pojazdu) ujawniono odpady w postaci tworzyw sztucznych pochodzących z pojazdów, takie jak zderzaki, plastikowe i gumowe elementy osprzętu silnika, plastikowe elementy wnętrza pojazdów, reflektory itp. W części ładunkowej auta znajdowały się odpady tego samego rodzaju. W toku dalszych czynności przesłuchano sprawcę i ustalono

warsztat samochodowy, z którego pochodziły porzucane odpady. W wyniku podjętych działań ustalono, że właściciel przedmiotowego warsztatu przekazał odpady osobie nieuprawnionej, która postanowiła się ich pozbyć porzucając je w lesie. Odpady zostały z powrotem załadowane do samochodu dostawczego przez osobę, która zamierzała je porzucić i w asyście wezwanej na miejsce policji odwiezione do warsztatu, z którego pochodziły.

Wobec osoby, która przyjęła odpady z warsztatu samochodowego stwierdzono naruszenie w postaci zbierania odpadów bez wymaganego zezwolenia, wbrew art. 41 ust. 1 ustawy o odpadach, natomiast w przypadku właściciela warsztatu stwierdzono naruszenie w postaci zlecenia gospodarowania odpadami podmiotowi, który nie uzyskał wymaganej decyzji bądź wpisu do rejestru, wbrew przepisom art. 27 ust. 2 ww. ustawy.

Zdjęcie 3. Odpady wyładowane w lesie z samochodu dostawczego podczas usiłowania ich porzucenia

Nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów, zbieranie i przetwarzanie odpadów bez zezwolenia (woj. pomorskie)

Inspektorzy Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej WIOŚ w Gdańsku przeprowadzili czynności w związku ze zgłoszeniem dotyczącym podejrzenia zbierania i przetwarzania odpadów waty szklanej i azbestowej bez zezwolenia. W wyniku podjętych działań ustalono, że przedsiębiorca odpowiedzialny za gospodarowanie, ujawnionymi w trakcie oględzin odpadami w postaci wełny mineralnej (szklanej), dokonał nielegalnego transgranicznego przemieszczenia odpadów z Niemiec, nie posiadając zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Ponadto ustalono podmioty

uczestniczące w transporcie przedmiotowych odpadów, wobec których istnieje podejrzenie wykonania transportu transgranicznego bez wymaganego Załącznika nr VII.

Zdjęcie 4. Odpady waty mineralnej wewnątrz magazynu na terenie Gdyni

Przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia (*woj. lubelskie*)

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z właściwością miejscową, przekazał do WIOŚ w Lublinie wniosek o interwencję dotyczący zakopywania odpadów pochodzących ze sprzątania cmentarza na terenie rekultywowanego wyrobiska piachu. W celu weryfikacji Inspektorzy WIOŚ, przy udziale funkcjonariuszy Policji, pracowników urzędu gminy oraz właściciela terenu przeprowadzili oględziny wskazanego miejsca oraz dokonali wykopu. W wyniku realizacji przedmiotowej czynności potwierdzono fakt zakopania odpadów, stwierdzając, iż stanowią one odpady o kodzie 20 02 03 (inne odpady nieulegające biodegradacji). Przeprowadzono kontrolę interwencyjną podmiotu odpowiedzialnego za przedmiotowe naruszenie. Kontrolowany wybrał zakopane odpady i przekazał uprawnionemu odbiorcy. W ramach działań pokontrolnych wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję administracyjną za przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia.

Zdjęcie 5. Odpady ujawnione w toku czynności realizowanych przez WIOŚ w Lublinie

Nielegalne składowanie odpadów oraz ich termiczne przetwarzanie (woj. łódzkie)

Działania podjęto w związku ze zgłoszeniem dotyczącym nielegalnego składowania odpadów na terenie posesji. W toku realizowanych przez WIOŚ czynności stwierdzono, iż we wskazanej w treści zgłoszenia lokalizacji znajdowała się bardzo duża ilość odpadów w postaci m.in. odzieży używanej sprasowanej w bele, tworzyw sztucznych i tekstyliów. Teren posesji nie był zabezpieczony przed dostępem osób trzecich. Odpady częściowo były magazynowane na utwardzonej powierzchni, a częściowo na gruncie, nie były zabezpieczone przed warunkami atmosferycznymi. Sposób ich magazynowania był niezorganizowany. W kotłowni znajdującego się na terenie posesji budynku mieszkalnego ujawniono piec, wokół którego zgromadzona była duża ilość odpadów w postaci odzieży i tworzyw sztucznych. Wewnątrz pieca stwierdzono niedopalone części ubrań oraz tworzyw sztucznych. W oględzinach uczestniczyli przedstawiciele Policji, Państwowej Straży Pożarnej, samorządu oraz Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ. W związku z ujawnieniem magazynowania odpadów oraz termicznym przetwarzaniem odpadów inspektorzy WIOŚ podjęli czynności kontrolne. Na skutek przeprowadzonych czynności i stwierdzonych naruszeń WIOŚ złożył zawiadomienie do organów ścigania, jak również skierował wystąpienia do właściwych organów w ramach ich kompetencji.

Zdjęcie 6. Miejsce nielegalnego składowania odpadów

Nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami (woj. opolskie)

Czynności realizowane przez Wydział Zwalczenia Przesłępczości Środowiskowej WIOŚ w Opolu we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu doprowadziły do uzyskania materiału dowodowego uzasadniającego podejrzenie popełnienia przestępsów wymienionych w art. 183 §1 kk oraz 271 § 1 kk jak i wykroczeń określonych w ustawie z dn. 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W toku czynności analitycznych ustalono, iż kontrolowany podmiot potwierdził przyjęcie odpadów o kodzie 19 12 12 (inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11) w ilości 1 609,74 Mg, które zostały zmagazynowane w miejscu prowadzenia działalności.

W wyniku podjętych działań przy współpracy z Policją ujawniono niesegregowane odpady zmieszane stanowiące odpady pochodzące z gospodarstw domowych, odpady opakowaniowe, drobny sprzęt rtv/agd i jego elementy, odpady tekstylne, pianki, odpady zużytych opakowań po środkach budowlanych, odpady pochodzące z pojazdów w postaci filtrów powietrza i oleju, opakowań po oleju silnikowym, drewno w postaci desek, pozostałości worków do zbierania odpadów komunalnych, zużyte opony i inne, zmagazynowane w miejscu do tego nieprzystosowanym. W czasie oględzin stwierdzono również zaleganie całych partii opadów w postaci sprasowanej.

W opinii OWIOŚ, rodzaj magazynowanych odpadów stwierdzony podczas oględzin (przeprowadzonych w trakcie czynności kontrolnych) oraz wyniki badań ich składu morfologicznego, jednoznacznie wskazywały na celową i błędną klasyfikację zgromadzonych odpadów. Znajdujące się na terenie nieruchomości zmieszane odpady w ilości ok. 3 tys. m³ nie stanowiły odpadu o kodzie 19 12 12 tylko odpady o kodzie 20 03 01 (niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne), które nie zostały uwzględnione w decyzji Starosty.

W wyniku przeprowadzonej równolegle kontroli kontrolowanej firmy przez Wydział Inspekcji WIOŚ w Opolu ustalono, że podmiot potwierdził przejęcie odpadów o kodzie 19 12 12 w ilości 39 431,20 Mg, które z wyłączeniem odpadów w ilości ok. 3 tys. m³, nie pojawiły się w miejscu ich składowania.

Stwierdzone w trakcie kontroli naruszenia to m.in.:

- magazynowanie odpadów o kodzie 16 01 03 (zużyte opony) poza miejscem określonym w zezwoleniu na zbieranie odpadów,
- zbieranie odpadów komunalnych zmieszanych poza miejscem wytwarzania wbrew zakazom, o których mowa w art. 23 ust. 2 ustawy o odpadach,
- nieprowadzenie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów.

Opolski WIOŚ wydał cztery decyzje administracyjne nakładające na podmiot kary pieniężne w łącznej wysokości 1 555 000 zł. oraz decyzję administracyjną w zakresie wstrzymania działalności posiadacza odpadów.

Zdjęcie 7. Miejsce nielegalnego składowania odpadów. Fotografię wykonano przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego

Zdjęcie 8. Miejsce nielegalnego składowania odpadów

Zakopywanie oraz termiczne przekształcanie odpadów na terenie kompleksu leśnego (woj. wielkopolskie)

W związku z wnioskiem o interwencję dotyczącym spalania odpadów na terenie kompleksu leśnego, inspektorzy Wielkopolskiego WIOŚ wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Koninie oraz pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, przeprowadzili działania, w wyniku których ujawniono zakopywanie oraz termiczne przekształcanie (spalanie) odpadów pochodzących ze stacji demontażu pojazdów, we wcześniej przygotowanym wykopie. W toku czynności wykorzystano techniki specjalne: monitoring wizyjny oraz specjalistyczne bezzałogowe statki powietrze.

Wielkopolski WIOŚ zawiadomił organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 183 § 1 k.k., stanowiącym, że kto wbrew przepisom składa, usuwa, przetwarza, zbiera, unieszkodliwia, transportuje odpady lub substancje albo dokonuje odzysku odpadów lub substancji w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrazić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Na podstawie pozyskanych materiałów inspektorzy Wielkopolskiego WIOŚ rozpoczęli kontrolę interwencyjną podmiotu odpowiedzialnego za opisane działania, w zakresie nielegalnego gospodarowania odpadami.

Zdjęcie 9. Miejsce zakopywania oraz termicznego przekształcania, poza instalacją do tego celu przeznaczoną, odpadów pochodzących ze stacji demontażu pojazdów. Zdjęcie wykonano przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego

Zdjęcie 10. Pozostałości po próbie spalenia odpadów pochodzących ze stacji demontażu pojazdów

Odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków przemysłowych do zbiornika wodnego (woj. mazowieckie)

W sierpniu 2024 r. inspektorzy Mazowieckiego WIOŚ, w związku ze zgłoszeniem dotyczącym zanieczyszczenia środowiska (ujawnieniem przez mieszkańców dużej ilości śniętych ryb w stawie), przeprowadzili czynności na terenie powiatu warszawskiego - zachodniego.

Podjęte działania pozwoliły ustalić, iż zanieczyszczenie powiązane jest z działalnością prowadzoną przez dwa pobliskie zakłady produkcyjne, które posiadają uprawnienie na wprowadzanie do przedmiotowego zbiornika wodnego wyłącznie wód opadowych i roztopowych. Zrealizowane czynności potwierdziły występowanie, w szczególności przy brzegach, dużej ilości małych, kilkunastocentymetrowych śniętych ryb. Stwierdzono także obecność tzw. „dziubkujących ryb” tuż przy powierzchni wody oraz znaczną uciążliwość zapachową. Inspektorzy Mazowieckiego WIOŚ przeprowadzili oględziny terenu oraz dokonali przesłuchania dyrektora jednego z zakładów. Czynności przeprowadzono przy udziale pracowników Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ, którzy pobrali ze zbiornika wodnego cztery próbki wody do badań laboratoryjnych. Uzyskane wyniki badań wykazały, że do zbiornika wodnego wprowadzano nieoczyszczone ścieki przemysłowe. W dniu realizowanych czynności nie ustalono jednoznacznie, który z powyższych zakładów (czy też obydwie zakłady), wprowadził do zbiornika wodnego nieoczyszczone ścieki przemysłowe, powodując jego zanieczyszczenie.

We wrześniu 2024 r. do WIOŚ w Warszawie wpłynęło kolejne zgłoszenie dotyczące zanieczyszczenia zbiornika wodnego zlokalizowanego w obrębie miejsca prowadzenia działalności wyżej opisanych zakładów. Zgłaszający poinformował, o występowaniu dużej uciążliwości zapachowej, jak również przekazał informacje o stwierdzonym przez pracowników Urzędu Gminy zamuleniu zbiornika, występowaniu w nim piany barwy fioletowej oraz padniętym ptaku. Podjęte przez inspektorów Mazowieckiego WIOŚ czynności (w trybie art. 10b ust. 2 ustawy o IOŚ) potwierdziły powyższe informacje. Miejscami na powierzchni zbiornika wodnego utrzymywała się zawiesina koloru bordowego. Inspektorzy stwierdzili, że do zbiornika wodnego były odprowadzane wody/ścieki pięcioma wylotami. W chwili wykonywanych czynności, w bezpośredniej bliskości tych wylotów, unosił się charakterystyczny zapach sfermentowanych resztek owoców/warzyw. W trakcie opisanych powyżej czynności nie występowały opady deszczu, które mogłyby powodować odprowadzenie wód opadowych do zbiornika wodnego zgodnie z posiadanymi pozwoleniami wodnoprawnymi. Przesłuchano kierownika produkcji jednego z zakładów, a następnie z jego udziałem dokonano przeglądu procesów technologicznych wzdłuż całej linii produkcyjnej. Na placu manewrowym zakładu do studzienek odpływowych grawitacyjnie spływały wody/ścieki z procesów produkcyjnych. W jednym miejscu stała przyczepa, na którą z taśmociągu spadały resztki kolb kukurydzianych nasiąkniętych wodą z procesu mycia i obierania. Następnie woda odciekała przez nieszczelności w przyczepie na betonowe podłoże placu manewrowego, a stamtąd grawitacyjnie spływała do studzienki odpływowej zlokalizowanej pod przyczepą. W drugim miejscu woda/ścieki z procesu mycia kolb kukurydzianych częściowo wydostawała się na plac po ruchomych częściach taśmociągu i również spływała do studzienek odpływowych usytuowanych na placu. W kolejnym miejscu studzienka odpływowa była zatkana, a w zagłębieniu placu zgromadziła się mętna ciecz podobna do tej, którą rurami odprowadzano do zbiornika wodnego.

Na zlecenie WIOŚ w Warszawie, pracownicy CLB GIOŚ dokonali pobrania z ww. zbiornika wodnego próbek do badań laboratoryjnych. Wyniki otrzymanych badań jednoznacznie wskazały na odprowadzanie do zbiornika (*poprzez wyloty*) nieoczyszczonych ścieków przemysłowych.

Mając na uwadze powyższe Mazowiecki WIOŚ skierował do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 182 § 1 k.k. Postępowanie karne jest w toku. Jednocześnie w związku z poczynionymi ustaleniami, Mazowiecki WIOŚ wystąpił do Dyrektora Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie PGW Wody Polskie oraz Starosty Warszawskiego Zachodniego o podjęcie działań w przedmiocie stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto Mazowiecki WIOŚ przeprowadził w jednej z wyżej opisanych spółek kontrolę interwencyjną, w toku której stwierdzono naruszenia przepisów o ochronie środowiska.

Zdjęcie 11. Jeden z wylotów kanalizacji deszczowej

Ujawnienie odpadów niebezpiecznych (woj. dolnośląskie)

W listopadzie 2024 r. inspektorzy Dolnośląskiego WIOŚ, po otrzymaniu anonimowego zgłoszenia, przy asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Trzebnicy ujawnili worki typu „big bag” oraz mauzery o pojemności 1000l wypełnione odpadami.

Wstępna analiza przeprowadzona przez funkcjonariuszy Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu wykazała, że ujawnione odpady zawierają substancje niebezpieczne.

W związku z powyższym złożono do organów ścigania zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 183 k.k.

Zdjęcie 12. Wspólne działania inspektorów Dolnośląskiego WIOŚ z Państwową Strażą Pożarną

Poświadczenie nieprawdy w dokumentach i nielegalne przetwarzanie odpadów (woj. śląskie)

IOŚ uzyskał informację dotyczącą nieprawidłowości polegających na przekazywaniu z kilku przedsiębiorstw odpadów w postaci żużli i popiołów w lokalizację inną niż deklarowana w KPO¹. Odpady zamiast trafiać do legalnie funkcjonującej instalacji były jedynie przewożone przez jej teren (instalacja nie była przystosowana do przetwarzania odpadów o kodzie 19 01 12), a następnie były transportowane na nielegalne składowisko odpadów na terenie innej miejscowości, gdzie zagraniczny podmiot uruchomił mobilną instalację do przetwarzania odpadów. Przedsiębiorca nie posiadał w tym czasie w Polsce stosownych decyzji środowiskowych i zezwoleń umożliwiających legalne przetwarzanie odpadów. Przeprowadzone przez GIOŚ czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ potwierdziły treść uzyskanej informacji w zakresie zwożonych odpadów i stanowiły podstawę do podjęcia kontroli przez inspektorów Śląskiego WIOŚ (kontrola jest w toku).

¹ Karta Przekazania Odpadów prowadzona w systemie BDO

Zdjęcie 13. Rozładunek odpadów

Wybrane przykłady zadań realizowanych na podstawie art. 9 ust. 1b pkt 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska

Kontrola w związku z powzięciem przez WIOŚ informacji o wywożeniu odpadów niebezpiecznych przez podmiot, który został wykreślony z rejestru BDO (*woj. śląskie*)

W związku z działaniami kontrolnymi prowadzonymi przez Śląski WIOŚ w Spółce (w stanie upadłości) stwierdzono, że eksploatuje ona instalację do magazynowania odpadów niebezpiecznych, o całkowitej pojemności powyżej 50 Mg, bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego.

Śląski WIOŚ decyzją administracyjną wstrzymał użytkowanie ww. instalacji. W postępowaniu odwoławczym decyzja ta została utrzymana przez GIOŚ (w roku 2022).

W związku z informacją przekazaną przez Państwową Straż Pożarną o sukcesywnym wywożeniu niewielkich ilości odpadów z terenu spółki, podjęto czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ. Ustalono, że na terenie spółki nadal są magazynowane odpady, a przedmiotowe miejsce prowadzenia działalności zostało wykreślone z rejestru BDO. Wobec powyższego nie były wystawiane karty przekazania odpadów (KPO) i nie ma możliwości ustalenia gdzie, kiedy i w jakiej ilości odpady były wywożone z powyższego miejsca.

Poczynione ustalenia stanowiły podstawę do podjęcia działań na podstawie art. 9 ustawy o IOŚ (w toku).

Zdjęcie 14. Obszar magazynowania odpadów

Kontrola w związku z nielegalnym zbieraniem i przetwarzaniem zużytego oleju posmażalniczego (woj. świętokrzyskie)

Inspektorzy Świętokrzyskiego WIOŚ przeprowadzili kontrolę w porozumieniu z Komendą Miejską Policji w Kielcach, w związku z anonimowym wnioskiem o interwencję dot. podejrzenia prowadzenia nielegalnej działalności w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego oleju posmażalniczego, tj. odpadu o kodzie 20 01 25 (oleje i tłuszcze jadalne). Przeprowadzone na miejscu czynności kontrolne wykazały, iż Spółka zbiera odpady o kodzie 20 01 25 nie posiadając uregulowanego stanu formalno-prawnego w tym zakresie, co stanowi naruszenie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W czasie oględzin pod wiatą magazynową na terenie kontrolowanej nieruchomości, stwierdzono nagromadzenie około 92 szt. beczek 60-litrowych oraz 8 metalowych beczek 80-litrowych, wypełnionych olejem posmażalniczym. Dodatkowo, na kontrolowanym terenie stwierdzono 43 beczki wypełnione pozostałościami po wstępnym sortowaniu oleju posmażalniczego oraz 7 mauzerów częściowo wypełnionych olejem posmażalniczym. Wszystkie odpady, kontrolowana Spółka magazynowała w sposób niezgodny z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi. Część zbiorników z zawartością oleju posmażalniczego stała otwarta, posadzka wiaty magazynowej była mocno zaolejona. Zarówno zbiorniki zawierające odpady, jak i poszczególne miejsca magazynowania odpadów, nie zostały oznaczone kodami odpadów. Ponadto, podmiot magazynował odpady na terenie, co do którego nie posiadał tytułu prawnego, jak również nie prowadził wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania odpadów o kodzie 20 01 25, co stanowiło naruszenie art. 25 ust. 1, 2 i 6a ustawy o odpadach. Sposób prowadzenia przez Spółkę gospodarki odpadami na terenie nieruchomości naruszał art. 16 i 23 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że Spółka odbierała zużyty olej posmażalniczy od restauracji oraz z punktów gastronomicznych w oparciu o oświadczenia dotyczące przekazania odpadów oraz faktury VAT, nie prowadząc ewidencji odpadów w systemie BDO. Kontrolowany podmiot transportował odpady we własnym zakresie, a następnie zbierał i magazynował. Spółka dokonywała wstępnego sortowania odpadu, dzieląc go na podstawie gęstości na dwie frakcje, po czym zlewała przesortowany odpad do beczek oraz zbiorników typu mauser. Cyklicznie, po uzbieraniu odpowiedniej ilości

odpadu, na teren przedmiotowej nieruchomości przyjeżdżała cysterna i odbierała odpady. W dniu 12.08.2024 r. na terenie kontrolowanej nieruchomości stwierdzono pojazd marki DAF XF wraz z naczepą typu cysterna, którego załadunek został przerwany i udaremniony przez interwencję Świętokrzyskiego WIOŚ i organów ścigania.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami do przedstawiciela kontrolowanego podmiotu skierowano zarządzenie pokontrolne, zobowiązujące do przestrzegania przepisów ochrony środowiska, jak również wszczęto postępowania administracyjne w związku z naruszeniem przepisów ustawy o odpadach. Ponadto skierowano wnioski do organów administracji publicznej, w tym m.in. do wójta właściwej miejscowo gminy, o wydanie decyzji w trybie art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach, nakazującej posiadaczowi odpadów ich usunięcie z miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania.

Zdjęcie 15. Sposób gromadzenia odpadów o kodzie 20 01 25

Zdjęcie 16. Załadunek oleju posmażalniczego do cysterny

Kontrola w związku z nielegalnym gospodarowaniem odpadami (woj. małopolskie)

Inspektorzy Małopolskiego WIOŚ przeprowadzili planową kontrolę działalności gospodarczej wytypowanej do planu kontroli m.in. w związku ze stwierdzonymi w trakcie wcześniejszych działań naruszeniami. W czynnościach wzięli udział funkcjonariusze Policji, przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, pracownicy Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ oraz Inspektorzy GIOŚ.

W trakcie kontroli stwierdzono, że podmiot podobnie jak w latach wcześniejszych nielegalnie gospodaruje odpadami, które wykorzystał do zasypania zbiornika wodnego, powstałego w miejscu wyrobiska żwiru. W celu sprawdzenia wpływu na środowisko przedmiotowej działalności, wykonano badania gleby poza terenem zakładu (próbka zerowa), na granicy zakładu oraz próbek z powierzchni terenu zakładu, z zastoiska cieczy występującego na terenie zakładu oraz próbek odpadów zgromadzonych w hałdach na terenie zakładu. Badania wykonane poza terenem zakładu nie wykazały przekroczeń w odniesieniu do wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi określonych dla terenów przemysłowych (IV grupa gruntów). Wyniki badań na granicy zakładu wykazały wysoką zawartość w glebie kadmu, cynku i ołowiu, podwyższoną w stosunku do wyników badań próbki zerowej. Na powierzchni terenu zakładu nie stwierdzono gleby, a wyłącznie nawiezione odpady, jednakże odnosząc wyniki badań do ww. rozporządzenia stwierdzono przekroczenia w zakresie kadmu, cynku, ołowiu i miedzi. Badania odpadów zgromadzonych w hałdach wykazywały na analogiczną zawartość zanieczyszczeń. Dodatkowo w próbce cieczy stwierdzono występowanie substancji ekstrahujących się eterem naftowym. W trakcie kontroli stwierdzono szereg naruszeń, w tym oprócz zanieczyszczenia środowiska również dotyczących nieprowadzenia ewidencji odpadów i sprawozdawczości.

Na podstawie powyższych ustaleń podjęto następujące działania:

- skierowano do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu wnioski o ukaranie Prezesa Zarządu Spółki za niezłożenie sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za 2023 r. (Sąd wydał wyrok nakazowy uznający obwinionego za winnego, Prezes Zarządu zażalił przedmiotowe rozstrzygnięcie),
- wydano zarządzenia pokontrolne (podmiot zaskarżył zarządzenia pokontrolne do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, na posiedzeniu WSA w styczniu 2025 r. skarga została oddalona),
- wystąpiono do Prezydenta Miasta Oświęcim z informacją o ustaleniach kontroli i prośbą o podjęcie działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami w celu usunięcia odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczonego (styczeń 2025 r.),
- zawiadomiono Prokuratora Rejonowego w Oświęcimiu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 183 §1 k.k. (styczeń 2025 r.),
- zawiadomiono Prokuratora Rejonowego w Oświęcimiu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 225 §1 k.k. (styczeń 2025 r.).

W związku z ustaleniami kontroli zostaną przeprowadzone stosowne postępowania w sprawie wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych.

Zdjęcie 17. Miejsce nielegalnego gromadzenia odpadów. Fotografię wykonano przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego

Zdjęcie 18. Widok na teren w miejscu nielegalnego gromadzenia odpadów

Kontrola w związku ze składowaniem odpadów wbrew obowiązującym przepisom prawa (woj. warmińsko-mazurskie)

Inspektorzy Warmińsko-Mazurskiego WIOŚ przeprowadzili kontrolę przedsiębiorstwa w związku z wnioskiem o interwencję dotyczącym składowania i zakopywania odpadów niebezpiecznych.

Przeprowadzono oględziny terenu zakładu, jak również terenu działki przyległej. Stwierdzono, że teren działki przyległej do terenu kontrolowanej Spółki jest nieogrodzony, a tym samym niezabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych. Potwierdzono występowanie na terenie nieruchomości m.in. odpadów: remontowo-budowlanych, komunalnych oraz zanieczyszczonej odpadami masy ziemnej. Odpady znajdowały się bezpośrednio na gruncie (niezabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych).

Ponadto inspektorzy na terenie działki ujawnili pojazd ciężarowy marki DAF, którego kierowca dokonywał rozładunku mas ziemnych. Kierowcę przesłuchano w charakterze świadka. Nawiezione masy ziemne zanieczyszczone były odpadami. Magazynowane były na kilku hałdach bezpośrednio na gruncie. Stwierdzono, iż zanieczyszczone masy ziemne stanowią odpad i znajdowały się w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym. Pojazd nie był oznakowany tabliczką z napisem „ODPADY”, kierowca nie posiadał wygenerowanej z systemu BDO karty przekazania odpadów.

W związku ze składowaniem wbrew obowiązującym przepisom odpadów w postaci mas ziemnych zanieczyszczonych fragmentami destruktu asfaltowego, kamieniami, gruzem betonowym i ceglanym oraz przedmiotami z tworzyw sztucznych w takich warunkach i w taki sposób, które mogło zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza, lub powierzchni ziemi lub spowodować zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym zawiadomiono organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 183 § 1 k.k.

Zdjęcie 19. Miejsce deponowania odpadów

Zdjęcie 20. Odpady zdeponowane w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym

Kontrola w związku z wypełnianiem wyrobiska odpadami (woj. opolskie)

Na podstawie uprzednio prowadzonych działań rozpoznawczych Inspektorzy Opolskiego WIOŚ wraz z funkcjonariuszami Policji rozpoczęli kontrolę interwencyjną, podczas której ujawniono wypełnianie wyrobiska odpadami i utwardzanie terenu na terenie wyrobiska (obiekt górniczy). Przedsiębiorstwo posiada decyzję właściwego miejscowo starosty, udzielającą koncesji na wydobycie kruszywa naturalnego metoda odkrywkową.

Przeprowadzone przez Inspektorów Opolskiego WIOŚ działania potwierdziły deponowanie na przedmiotowym terenie odpadów: pochodzących z budowy i remontów, cmentarzy (w formie płyt nagrobkowych), zużytych opon, a także poszyc dachowych z papą odpadową. W toku czynności oględzinom poddano hałdę rozkopaną przez operatora ładowarki na zlecenie Inspektorów Opolskiego WIOŚ. W wyniku powyższego ujawniono odpady z grupy 20 (odpady komunalne), w tym odpady o kodzie: 20 03 07 (*odpady wielkogabarytowe*), 20 01 39 (*tworzywa sztuczne*), 20 01 10 (*odzież*), 20 01 11 (*tekstylia*), 20 02 01 (*odpady ulegające biodegradacji*). Odpady zmieszane były odpadami z grupy 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (*włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych*), takimi jak: 17 09 04 (*zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03*), 17 04 07 (*mieszaniny metali*). Były to odpady budowlane nierozdrobnione, zdeponowane łącznie z workami i elementami rur odwadniających, wskazujące na źródło ich pochodzenia z gospodarstw domowych i prac ogrodowych. Charakter odpadów wskazuje na to, że nie były wcześniej poddane segregacji.

Ujawnione nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami nie miały charakteru incydentalnego. Mając na uwadze uzasadnione podejrzenie składowania odpadów w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym

zawiadomiono organa ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 183 § 1 k.k. Wydział Inspekcji WIOŚ w Opolu równolegle wszczął kontrolę przedmiotowej firmy.

Zdjęcie 21. Moment zrzutu odpadów

Zdjęcie 22. Wypełnianie wyrobiska odpadami

Kontrola w związku z nieprawidłowościami w gospodarowaniu odpadami (woj. podkarpackie)

Dyrektor Urzędu Górniczego w Krośnie, poinformował o prowadzeniu postępowania w sprawie naliczenia opłaty podwyższonej w związku z wydobywaniem kopaliny bez wymaganej koncesji. Prace na przedmiotowym terenie wykonywano z naruszeniem zasad BHP, przy pomocy niesprawnego sprzętu. Oględziny przeprowadzone przez pracowników Urzędu Górniczego ujawniły na terenie działek gruntowych świeże ślady wyrobiska oraz składowanie odpadów w postaci korzeni drzew.

W związku z powyższym Podkarpacki WIOŚ przeprowadził kontrolę interwencyjną podmiotu gospodarczego. Z ustaleń poczynionych w wyniku podjętych działań wynika, iż na terenie działek (we wskazanej lokalizacji) Przedsiębiorca nie prowadzi żadnej działalności, działki są przez niego eksploatowane jako przez osobę fizyczną na potrzeby rolnicze. Na działkach prowadzono prace polegające na równaniu terenu, nie wydobywano z nich ziemi i nie dokonywano jej sprzedaży.

W związku ze stwierdzonymi na terenie nieruchomości odpadami w postaci gruzu budowlanego oraz pokruszonych płyt betonowych z prętami zbrojeniowymi, a także odpadami korzeni drzew skierowano wystąpienie do Wójta Gminy o podjęcie działań, mających na celu usunięcie odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczonego.

W toku dalszych czynności przeprowadzono kontrolę Przedsiębiorcy w miejscu wykonywania działalności oraz na terenie kolejnej działki w miejscowości, w której uprzednio ujawniono odpady (opisane powyżej). Kontrola wykazała:

- naruszenie warunków szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi,
- nielegalny demontaż pojazdów poza stacją demontażu pojazdów,
- przekroczenie dopuszczalnych okresów magazynowania dla odpadów,
- gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- przetwarzanie odpadów bez zezwolenia,
- brak wpisu do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (ze względu na rodzaj wytwarzanych odpadów, jako wytwórca zobowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów),
- przekroczenie dopuszczalnych zawartości oleju mineralnego i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w glebie.

W związku z ujawnionymi naruszeniami podjęto następujące działania:

- za wyżej wymienione naruszenia na Przedsiębiorcę nałożono administracyjne kary pieniężne,
- skierowano zarządzenie pokontrolne,
- zgłoszono zagrożenie szkodą w środowisku do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- złożono zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Ropczycach.

Zdjęcie 23. Teren nieruchomości, na której ujawniono naruszenia

Kontrola w zakresie nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami (woj. zachodniopomorskie)

Kontrola została zainicjowana przez Zachodniopomorskiego WIOŚ po analizie indywidualnego konta Przedsiębiorcy w bazie BDO.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono nielegalnie przemieszczanie odpadów niebezpiecznych o kodach 15 02 02*, 19 12 11*, 10 11 15*, 15 01 10* bez zgłoszenia i zgody zainteresowanych właściwych organów². Stwierdzono również naruszenia zapisów ustawy o odpadach (art. 41 ust. 1 oraz art. 67 ustawy o odpadach) w postaci zbierania odpadów bez zezwolenia oraz prowadzenia ewidencji odpadów (KEO) w sposób nieterminowy i niezgodny ze stanem rzeczywistym.

W związku z ustaleniami kontroli podjęto następujące działania pokontrolne:

- wydano decyzję wstrzymującą działalność na podstawie art. 32 ust. 1a ustawy o odpadach,
- złożono zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (prokuratura wszczęła postępowanie przygotowawcze),
- sporządzono wystąpienie z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy o IOŚ w związku z art. 27 ust. 2 ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- sporządzono 5 wystąpień do właściwych miejscowo wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, w związku z faktem przekazywania odpadów, do kontrolowanego podmiotu, nieposiadającego uregulowań formalnoprawnych.

² Naruszenie art. 2 pkt 35 lit. a i b rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L, 2024/1157, 30.4.2024).

Zdjęcie 24. Odpady zgromadzone na placu przed budynkiem

Zdjęcie 25. Akumulatory zgromadzone wewnątrz pomieszczenia magazynowego

Zakopywanie odpadów, poświadczanie nieprawdy w dokumentach (woj. lubuskie)

Przedsiębiorstwo wbrew przepisom ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach zagospodarowało na terenie do tego nieprzystosowanym i w takich warunkach, że mogło to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym odpady o kodach: 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych); 15 01 03 (opakowania z drewna); 15 01 04

(opakowania z metali) oraz 15 01 05 (opakowania wielomateriałowe) o łącznej masie 13 963,92 ton. Wytworzono dokumentację świadczącą o rzekomym wywiezieniu wyżej wymienionej ilości i rodzajów odpadów do podmiotów zajmujących się ich przetwarzaniem na terenie Węgier oraz Rumunii, a w rzeczywistości zostały one rozplantowane i zakopane w kraju. Czynności kontrolne wykazały wytworzenie fikcyjnej dokumentacji dot. transgranicznego przemieszczania odpadów oraz BDO.

W związku z przedmiotowymi ustaleniami złożono do prokuratury zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa o czyn z art. 183 §1 k.k i 271 § 1 k.k. Po zakończeniu czynności kontrolnych wymierzono administracyjną karę pieniężną w wysokości 250 000 zł.

Dokumentację z przeprowadzonych w trybie art. 10b ustawy o IOŚ czynności wraz z zawiadomieniem przesłano organom ścigania. W sprawie wykonywano kolejne czynności oględzin z udziałem biegłego, z zabezpieczaniem prób ukrytych odpadów oraz szacowaniem ich ilości. Śledztwo jest w toku.

Zdjęcie 26. Dokumentacja czynności realizowanych w miejscu ujawnienia zakopanych odpadów

Zdjęcie 27. Dokumentacja czynności realizowanych w miejscu ujawnienia zakopanych odpadów